UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 697. Sergii Pap. Annus 10. Tiberii Absimari Imp. Annus 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

Visual Library

IESV CHRISTI ANNVS 697.

SERGII PAP. Annus 10. TIBERII ABSIMARI IMP. Annus I.

I. GERMANIA EVANGELIVM RECIPIT.

REDEMPTORIS annus ſequitur ſexcenteſimus nonageſimus ſeptimus, Indictione decima, quo Germania à nouo Apoſtolo Roma à Sergio Pontifice miſſo ſumma induſtria excolitur, atq; ad fructum vberrimum reſtituitur: ita enim dixerimus, reſtituitur, quod diu ante ab ipſo ferme Eccleſiæ naſcentis exordio (vt ſuis locis ſuperius dictum eſt) Germania iam cœpit ſuſcipere Euangelium, illudq; diutius ſumma religione poſſedit: verum exundantibus prœlijs, tam ſpiritualib. deſtituta cultoribus: conuerſa erat (vt dicam cum Propheta *a*) terra fructifera in ſalſuginem. Sed eius tandem miſertus Deus, è longe cultores miſit, qui nouale nouarent.

a Pſal. 106.

Verum hi diuino afflati Spiritu, ſcientes ſpiritum Prophetarum *b* ſubiectum eſſe debere Prophetis, & quod quæ *c* à Deo ſunt, ordinata ſunt: primum omnium, vt dictum eſt (ſicut Paulus *d* ad Petrum Hieroſolymã, vt conferret Euangelium, venit) Romã ſe contulerunt ad ſummum Pontificem, quem Eccleſiæ vniuerſæ præeſſe Hierarcham ſcirent: à quo accipientes apoſtolatum conuerſi ad gentes, eas vndique Euangelio imbuerunt, magnaque operantes, nobis ſuppeditauere argumentum, vt noſtros Annales ex frugibus Borealium regionum locupletaremus, quia tam magna priſcorum monumẽtorum inopia ſterilitate deficerent.

b 1. Cor. 14. c Rom. 13. d Gal. 1. A ROMANA SEDE APOSTOLATVS RECIPITVR.

II. Ex eiuſmodi namq; Apoſtolicorum virorum cultura, ſuperueniente copioſa Domini benedictione, illam ſunt benedictionem conſecutæ regiones illæ deſertæ Propheticam, qua dicitur *e*: *Lætabitur deſerta & inuia, & exultabit ſolitudo, & florebit quaſi lilium germinans germinabit & exultabit lætabunda & laudans, Gloria Libani data eſt ei, decor Carmeli & Saron: ipſi videbunt gloriã Domini, & decorem Dei noſtri.* eo quod acciderit ipſis, quod ſubditur de prædicatione ſanctorum: *Quia ſciſſæ ſunt in deſerto aquæ, & torrentes in ſolitudine, & quæ erat arida, erit in ſtagnum, & ſitiens in fontes aquarum. In cubilibus, in quibus prius dracones habitabant, orietur viror calami & iunci.*

e Eſa. 35. FOECVNDA REDDITVR GERMANORVM ECCLESIA.

Ita quidem Germaniæ multæ prouinciæ deficiente Euangelij cultura, factæ ſiluoſæ, verbi Dei iterũ vomere cœptæ excoli, ſunt redditæ his temporibus quaſi Domini Paradiſus: vt nihil minus habuerint ab alijs Eccleſijs, accipientes Apoſtolos, eoſdemq; legitime miſſos, à Petri ſede profectos, itidemq; martyres, ſignis, innumeriſque miraculis alijſque dotibus afflũẽtes, quibus Eccleſia Catholica inſignitur. Diximus de nõnullis ex ijs, dicturi & de reliquis inferius pro temporis ratione. Hoc vero anno quod dicimus, dat abunde copiam is, quẽ Sergius Papa Romæ conſecrans Epiſcopum, mutans nomen barbarũ in Latinum, ex Willebrordo nominauit Clementem, quem & pallio exornauit in ſignum collatæ plenitudinis poteſtatis: de quo ita Marcellinus coapoſtolus fideliter tradit in Suuiberto *f*:

GERMANORVM ECCLESIA FLORENS.

Itaque anno à natiuitate Domini ſexcenteſimo nonageſimoſeptimo Sanctus Willebrordus, adepta iam Apoſtolicæ benedictionis auctoritate, conſecratuſque Archiepiſcopus à Sancto Sergio Papa rediit ad Germaniam. Cui occurrens Sanctus Suuibertus cum clericis & diſcipulis & multis Chriſtianis vſque Embricam, recepit eum cum magna honorificentia, & gauiſi ſunt in Domino. Audiensq; ſanctum Suuibertum Epiſcopum conſecratum, & comitatum Teiſterbandiæ cum tota fere Batua, ac magnam partem inferioris Friſiæ prædicatione ipſius conuerſam, & Eccleſiam Traiectenſem numero fidelium valde multiplicatam immenſas deuote Deo retulit laudes. Deinde pariter Traiectum pergentes ſtatim in fundo baſilicæ ſancti Tomæ Apoſtoli prope caſtrum Traiectenſe, canonicorum cœnobitarum conſtruxerunt Eccleſiam in honorem Sancti

f Extant apud Sur. die 1. Martij cap. 13. tom. 2.

III. WILLEBRORDI ET SVVIBERTI LABORES.

Martini Epiſcopi Turonenſis, in qua ſanctus Willibrordus Archiepiſcopus Friſonum cathedralem Eccleſiam ſibi ſtabiliri iuſſit: [illegible] per primitiuam benedictionẽ SS. Vuillibrordus & Suuibertus Epiſcopi cum cæteris confratribus proprijs manibus benedicendo conſecrauerunt.

Deinde mortuo Radbodo Rege Friſonum (quod multo poſt accidit) Chriſtiani libere permiſſi ſunt vbique per Friſiam publice Euangelium Chriſti prædicare. Quapropter præfati ſancti Epiſcopi cum Sacerdotibus & clericis Hollandiam & Friſiam, [illegible] peragrantes, eudem populum documentis Euangelicis informauerunt, docentes profanum idololatriæ cultum abſolute relinquere: catechumenos baptizauerunt, neophytos confirmauerunt, ſacros ordines celebrauerunt, ac in pagis ſingulis Euangelium publice conſtanter & deuote prædicauerunt, & per loca ſingula presbyteros & diacones ordinauerunt, qui eos in verbo ſidei & miniſterio baptizandi adiuuarent, maxime in magno vico Dorſtat, in quo per biennium prædicantes, totum populum ad fidem perduxerunt CHRISTI: ac fana idolorum commutauerunt in Eccleſias CHRISTI, quinquaginta duas dedicauerunt Eccleſias parochiales in eo adiutorio Guntheri militis, & aliorum amicorum.

*Et non ſolum per Friſiam prædicauerunt & Thuringiam [illegible] Heruingiam, ſed & vſque in Daciam * prædicando, populum [illegible] tum purgatum à barbarica Gentilitatis idololatria, Orthodoxam imbuerunt fidei. Cumque ipſi per aliquot annos feruentes Euangelici Pontifices & verbi DEI præcones pariter & continue in diuerſis prouincijs Chriſtum annunciaſſent, redierunt & [illegible] cum exultatione Traiectum ad confratres & cooperatores, [illegible] enarrantes illis, quanta Dominus per illos feciſſet. Et licet Sanctus Suuibertus egregius Pontifex præceſſerit ſanctum Vuillebrordum tempore, tamen Sanctus Vuillebrordus præcedit Sanctum Suuibertum dignitate, & primus Archiepiſcopus Traiectenſis [illegible] quod à S. Sergio Papa Archiepiſcopus Friſonum [illegible] tus, & à ſede Apoſtolica ad eundem populũ miſſus fuerit.* hæc Marcellinus.

His conſentiẽtia tradit Albinus Flaccus, qui de prædicatione eiuſdem Clemẽtis ad Danos iſta habet: *Cum ergo apud eum,* Radbodum ſcilicet cum adhuc viuentem, *verbi Dei fructificare ſe non poſſe ſentiret, ad ferociſſimos Danorum populos iter euangelizandi conuertit. Ibi tunc (vt fertur) regnabat Ongendus, homo omni fera crudelior, & omni lapide durior: qui tamen, iubente Deo, veritatis præconem honorifice tractabat. Quem dum obduratum moribus, & idololatriæ deditum, & nullam melioris vitæ ſpem habentem offendit, acceptis tunc triginta [illegible] patriæ pueris, ad electos à Deo populos regni Francorum remeare feſtinauit: ſed in eo ipſo itinere catechizatos eoſdem pueros [illegible] abluit, ne aliquot propter pericula longiſſimi itineris, vel ex inſidijs ferociſſimorum terræ illius habitatorum, damnum pateretur in illo volens antiqui hoſtis præuenire aſtutias, & Domini Sacramentis animas iuuenire acquiſitas.* His enarratis, quid eidem ſancto contigerit, cum viuente adhuc Radbodo perfido Rege, rediens è Dania, Foſtelandiæ populis prædicaret, [illegible] fert.

*Dum pius verbi Dei prædicator iter agebat, peruenit in confinio Friſonum & Danorum ad quandam inſulam, quæ à quodam Deo ſuo Foſite, ab accolis terræ Foſtelande * dicebatur, quia in ea eius Dei fana fuere conſtructa. Qui locus à Paganis tanta veneratione habebatur, vt nihil in ea, vel animalium ibi paſcentium, vel aliarum quarumlibet rerum quiſquam Gentilium tangere auderet, nec etiam à fonte, qui ibi ebulliebat, aquam haurire niſi tacens præſumeret. Quo cum vir Dei tempeſtate iactatus eſſet, manſit ibi aliquot dies, quouſque ſopitis tempeſtatibus, opportunum nauigandi tempus adueniret. Sed paruipendens ſtultam loci illius religionem, vel ferociſſimum Regis animum, qui violatores ſacrorum illius atrociſſima morte damnare ſolebat, tres homines in eo fonte cum inuocatione ſanctæ Trinitatis baptizauit, ſed & animalia in ea terra paſcentia in cibaria ſua mactare præcepit. Quod Pagani intuentes, arbitrabantur eos vel in furorem verti, vel etiam veloci morte perire. Quos cum nihil mali cernebant pati, furore perciti Regi tunc Radbodo, quod viderant factum, retulerunt. Qui nimio furore ſuccenſus, in Sacerdotem Dei viui ſuorum iniurias deorum vlciſci cogitabat: & per dies [illegible] tribus vicibus, ſuo more mittebat ſortes, & nunquam damnatorum ſors, Deo vero defendente ſuos, ſuper ſeruum Dei cadere*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſiu cadere potuit, nec niſi vnus tantum ex ſociis ſorte monſtratus, & martyrio coronatus eſt. Quod dicit de ſorte auctor, ſciat in more fuiſſe apud eos, neminem neci tradere, niſi prius eum ſors indicaſſet, vt quæ dicturi ſumus, oſtendent. Hæc de rebus geſtis in ea inſula: vbi cognita Regis Radbodi duritia animi, inde in eum (ſecundum illud Euangelij) excuſſo è pede puluere recedens, ad Pipinum (vt idem teſtatur auctor) reuerſus eſt. reliqua autem, quæ de eodem ſancto viro narrantur, poſt Pipini obitum contigerunt.

VIII. Poſt reditum Clementis collectam fuiſſe Synodum Traiectenſem: & ex ea alios in diuerſas regiones miſſos Euangelij prædicatores, Marcellinus teſtatur, qui ſimul relegens in vnum omnes, qui antea & poſtea miſſi ſunt, illa habet memoria digna *a*: *Deinde animaduertentes præfati Sancti Pontifices* Willebrordus & Suuibertus, *& egregij prædicatores, qui cum eis ex Anglia venerunt Traiectum, quod multum populum, Deo proſperante, ab infidelitatis errore ad Chriſtum conuerſum eſſet conuocata Synodo in nouella Eccleſia Traiectenſi, decreuerunt more Apoſtolorum & diſcipulorum* CHRISTI *in diuerſas circumiacentes barbaricas nationes præſtantiores prædicatores dimittere ad prædicandum ipſis fidem* CHRISTI. qui vero eidem Synodo interfuerint, ita idem auctor narrat: *Erant autem eo tempore in eadem primitiua Eccleſia Traiectenſi Apoſtolici Pontifices & canonici egregij prædicatores, qui Sanctum Suuibertum Epiſcopum cum Sancti Euualdis ſequentes, conſtanter* CHRISTVM *gentibus prædicauerunt: vtpote S. Vuinfridus Sacerdos, qui poſtquam tredecim annos in Eccleſia Traiectenſi vt canonicus degiſſet, Archiepiſcopus Moguntinenſis conſecratur, & Bonifacius appellatur: qui poſt obitum Sancti Vuillebrordi Traiectenſis Epiſcopi rediens, ſecundus Archiepiſcopus Traiectenſis ordinatur. Qui poſtquam decem & ſex annis per Friſiam prædicaſſet, martyrio in Friſia coronatur cum ſuis, ſimiliter Sanctus Vuera Epiſcopus De rotum, Sanctus Plechelmus Epiſcopus de Maſſa candida, vel ſecundum Bedam, Candida caſa, Sanctus Othgerus Leuita cum pleriſque aliis glorioſis Sacerdotibus & prædicatoribus.*

IX. *Cui ſanctæ Synodo præfuerunt S. Vuillebrordus & Suuibertus Antiſtites conſtantiores. In qua concluſum & definitum fuit, vt omnes primi prædicatores in exteras prouincias prædicarent verbum Dei.* Quem vero omnes, qui ex Anglia profecti olim, & modo ex Synodo miſſi ſunt, fuerint finem conſecuti, idem auctor ſummatim perſtringens ſic narrat: *Igitur Sanctus Acca (vt eſt ante dictum) cum Sancto Suuiberto in Angliam rediens, à Sanct. Vuilfrido Epiſcopo Auguſtaldenſis Eccleſiæ Epiſcopus conſecratus, poſt ſanctiſſimam vitam ibidem in Domino quieuit. Sanctus Vuigbertus in Foſtelant martyrio coronatus fuit, vt prædictum eſt. Sanctus Vuillebaldus Orientalem Franciam adiens, Aureatenſis ſiue Eyſtatenſis Epiſcopus effectus eſt. Sanctus Vuinibaldus, frater eius, Heyndelamenſis Abbas eſt ordinatus: Quorum germana fuit Vualburgis virgo.* Lebuinus, ſiue Leuinus, *Pontificatum adeptus, martyrio prope Gandauum coronatur. Duo quidem SS. Euualdi Nabiam introeuntes, Chriſtum prædicando confeſſi ſunt: qui abinde aſcendentes in Saxoniam, glorioſo martyrio coronati ſunt. Sanctus Vuerenfridus presbyter & egregius prædicator, verſus Batuam miſſus nouellum Chriſti populum in Elſt, & Vueſteruoort, & in finibus illis feliciter rexit: & infinitis clarificatus miraculis tam in vita, quam in morte Idibus Septembris apud Vueſteruoort ſpiritu Creatori reddito, miraculoſe in Elſt tumulatur. S. Adelbertus Leuita, filius Edilbardi Regis Deirorum, filij S. Oſvualdi Regis & martyris, in Egmonda in Hollandia oratorium conſtruens poſt multorū Paganorum conuerſionem, & laudabilem ſanctæ vitæ ſuæ conſummationem, multis miraculis clarus, ſeptimo Kalend. Iulij ſelici fine requieuit in Chriſto, ſepultus in Egmonda, vbi vſque in hodiernū diem claret infinitis miraculis. Is eximius confeſſor, primus Archidiaconus Eccleſiæ Traiectenſis fuit.* hæc de his auctor, qui de ſeipſo ſubdit:

X. Marcellini Apoſtolatus. *Et ego Marcellinus presbyter inutilis, à Præfatis Pontificibus miſſus ad partes Tranſiſelanas locum Aldenſeel. Trentam, & Tuentam, & Couordiam, ac Dauentriam rege, & Dei prouidentia totum ferme populum Chriſto prædicando lucratus ſum, & purgaui à cultu idololatriæ. Permanſitq́; Sanct. Vuillebrordus in diœceſi ſua Traiectenſi, feruenter prædicando Euangelium* CHRISTI *amici tugentibus: cæteri vero hac illacque diſperſi propter verbum Dei, poſt conuerſionem multorum Paganorum, ſalubri fine in Chriſto quieuerunt.* hucuſque Marcellinus in vnum breuiter ingens ſanctos illos omnes, qui velut ex alueari vno in diuerſas prouincias profecti, multiplices Eccleſias fundauere: ſed de aliquibus ex his inferius ſuis locis fuſius dicendum erit.

IESV CHRISTI
ANNVS 698.

SERGII PAP. Annus 11. TIBERII ABSIM. IMP. Annus 2.

I. SEXCENTESIMVS ac nonageſimus octauus Redemptoris annus adeſt vndecima Indictione notatus, idemque illuſtratus martyrio viri ſanctiſſimi Lamberti Tungrenſis Epiſcopi, Taxandriæ Apoſtoli nuncupati *b*, cum in Epiſcopatu annum ageret quadrageſimum. Extant eius Acta à Stephano Epiſcopo Leodienſi ſcripta ad Hermannum Archiepiſcopum Colonienſem: In quibus tamen multa deſiderantur, vt (quæ in primis ponenda erat) quæ præceſſit ab eo facta obiurgatio Pipino de Herſtallo ob pellicem introductam: quod abſque controuerſia omnes tum veteres, tum recentiores hiſtorici affirmarunt: ex quibus melius eiſdem ſancti vita atque martyrium ſimul in vnum collecta ſcribantur. Tantum potuit adulatio, vt ne tãta Pipinus ignominiã notaretur, qui egregijs factis adeo celebris haberetur, fuerit prætermiſſa Lamberti cauſa martyrij. Non ſic nos docuit ſancta diuinitus inſpirata Scriptura, quæ nec ſanctorum peccata tacuit, cum eorum virtutes egregie prædicarit: vt inter alia in libris Regum de Dauide factum legimus, cuius nõ ſolum virtutes, ſed & adulterium & homicidium ſatis exacte deſcripta leguntur.

b Sigebert in Chron. hoc an. Molan. in Natal SS. Belg. die 17. Septem.

S. LAMBERTI MARTYRIVM.

II. Lambertus Taxandriæ Apoſtolus. Quod in primis ad titulum Apoſtolatus ſpectat, Taxandriæ idem Lambertus Apoſtolus nominatur; eo quod populum illum ad idola colenda conuerſum vir ſanctiſſimus ſua prædicatione poſt plurimos labores & anguſtias ad Chriſtianam religionem ſuſcipiendam tandem perduxit: ex quo euenit, vt Taxandriæ populi vſque ad nouos erectos Epiſcopatus fuerint ſubiecti Eccleſiæ Leodienſi. His igitur de Apoſtolatus titulo præmiſſis, de eius martyrio, quod hoc anno accidit, modo dicendum ex antiquioribus monumentis, quibus iſta narrantur *c*: *Pipinus Princeps, cætera egregius, vno malo tam multa bona corrumpebat, contempta legitima vxore, Alpaidi pellici nimium addictus. De eo ſane hic auctor teſtatur, cum nihil ad gloriam, nihil ad potentiam vel felicitatem ei deeſſet; nunquam eius induſtria fortunam fuiſſe ſuperiorem. Et tamen cum multis eſſet auctus victoriis, ſeipſum vincere non potuit, molli libidinis telo proſtratus. Id vero cæteris fere Epiſcopis diſſimulantibus, Lambertus pro zelo domus* DEI *ferre non ſuſtinens, opportune & importune arguebat Principem: qui ſicut in cæteris, ita & in hoc libenter audiſſet recta monentem Epiſcopum, rectius conſuluiſſet ſibi.*

c Extant apud Sur. velut Appendix ad vitam à Stephano ſcriptã die 17. Septem.

III. Quid molitur pellex in S. Lambertum. *At illa maligna mulier, moleſte ferens Pipinum à ſui amore reuocari, Dodonem fratrem ſuum Pipino familiarem, genere & opibus præſtantem, hortatur, vt ne ſinat Lambertum tantum poſſe apud Pipinum, vt cogatur ipſa ab eo recedere in dedecus natalium ſuorum. Ille vero agit cum ſuis, datque operam, vt Epiſcopi conatus impediat. Sed videns eum perſtare in ſententia, nec contra iuſtitiam cuiuſquam faciem vereri, amicis quibuſdam ſororis vltionem permittit. Ex iis Gallus & Rioldus cum nonnullis ſuis valde cœperunt vexare Epiſcopi familiam, nullum calumniæ aut moleſtiæ genus prætermittentes, vt vel ſic Epiſcopus ſuorum cauſa ceſſaret moleſtus eſſe Pipino propter Alpaidem. Sed vir iuſtus, vel leo confidens, iuſtitiæ patrocinium nulla ratione deſeruit. Tandem improbi illi ab Epiſcopi cognatis cæſi ſunt, moleſtiſſime id ferente Dodone, & cauſam cædis in ſanctum confe-*